

Čís. 124.

Neoprávněné dispoice s obilím ze žní roku 1918 a let předcházejících zůstaly přes ustanovení § 46 nařízení čsl. vlády ze dne 27. června 1919 čís. 354 sb. z. a n. trestnými dle příslušných starších předpisů.

(Rozh. ze dne 5. února 1920, Kr I 476/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Bedřicha P. do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 10. července 1919, pokud jím uznán byl vinným přečinem dle § 32, č. 4 min. nař. ze dne 26. května 1917, č. 235 ř. z.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti č. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. Dovojuje, že trestnost činu obžalovaného, úmyslné, neoprávněné zcizení zásob obilních, spáchané po žních 1918 — přestala dle § 46 nař. vlády československé ze dne 27. května 1919, č. 354 sb. z. a n., ježto dnem vyhlášení tohoto nařízení (1. červencem 1919) pozbylo platnosti cís. nař. ze dne 11. června 1916, čís. 176 ř. z., doplněné min. nař. ze dne 26. května 1917, č. 236 ř. z., které do té doby upravovaly obchod obilím a mlýnskými výrobky, a bezvýhradným jich zrušením přestala také trestnost činů, které spadaly pod § 32, odst. 2 až 4 nař. z roku 1917, resp. 1916. Stížnost má za to, že obžalovaný neměl býti v době vynesení rozsudku (10. července 1917) odsouzen ani podle cís. nař. z roku 1916, resp. nař. z roku 1917, které byly zrušeny, ani podle nového nařízení z roku 1919, které se vztahuje pouze na výrobky žně roku 1919. Stížnost není odůvodněna. Správné jest, že dle § 46 nař. vlády československé ze dne 27. června 1919, č. 354 sb. z. a n. pozbylo dnem vyhlášení tohoto nařízení (1. července 1919) platnosti nařízení vešk. min. ze dne 26. května 1917, čís. 235 ř. z., jímž se mění a doplňuje cís. nař. ze dne 11. června 1916, čís. 176 ř. z., rovněž jest správné, že nové, nyní platné nařízení se vztahuje dle § 1 na úpravu obchodu obilím a mlýnskými výrobky sklízně z roku 1919; z toho však nevyplyvá, že jednání spáchaná za platnosti dřívějších nařízení, jejich předpisům a zákonům se přičítají, v našem případě neoprávněné úmyslné zcizování zásob obilí, spáchané po žních 1918, se staly beztrestnými. Zrušovací doložka § 46 nového nařízení znamená pouze, že takováto jednání, pokud se týkají žně 1919, dlužno posuzovati výhradně dle ustanovení nového nařízení. Z toho plyne, že úchykou od článku II. uvoz. zák. k trestnímu zákonu dlužno posuzovati neoprávněná dispoiční jednání obilím ze žní 1918 a předcházejících dle starších nařízení, nikoliv dle nového. Naprosto mylné jest mínění stěžovatelovo, že nové nařízení zamýšlelo vysloviti beztrestnost jednání, předsevzatých před 1. červencem 1917, pokud nebyl o nich vynesen rozsudek. K tomu nebylo zajisté žádného důvodu, když nové nařízení, v § 33 obsahuje doslovně též trestná ustanovení, ohledně žně 1919 jako obě zrušená nařízení z roku 1916 a 1917 v § 32 ohledně žní z roku 1916 a násl. Proto také jest prakticky úplně lhostejno, z jaké žně pochází obilí obžalovaným nesprávně

zcizené, zda z roku 1918 či z let dřívějších. Tato okolnost jest tudíž v přítomném případě pro posouzení trestnosti nerozhodna a jest proto neodůvodněna výtká zmateční stížnosti, že rozsudek jest nejasný a neúplný proto, že nezjistil časově provenienci zásob. Dlužno podotknouti, že stížnost sama stojí na stanovisku, že obilí pocházelo ze žně roku 1918. Nemá proto příčiny si stěžovati, že bylo jednání obžalovaného posazováno dle § 32 nař. vešk. min. ze dne 26. května 1917, čís. 235 ř. z. pro tuto žeň platného.

Čís. 125.

Předražování. Požadování přemrštěné ceny jest trestným bez ohledu na to, zda kupitel zjednává si ukoupenou věc pro vlastní potřebu, či za účelem dalšího zcizení.

(Rozh. ze dne 5. února 1920, Kr I 595/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované Matildy Š. do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. září 1919, pokud jím uznána byla vinnou přestupkem přemršťování cen podle § 20, č. 1 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost tvrdí, že jednáním obžalované není naplněna skutková podstata § 20 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z. proto, že tu nešlo o využitkování mimořádných poměrů válkou způsobených, neboť Pavel R. nekupoval prý bot pro sebe nebo svou rodinu, protože by jich pro sebe nebo svou rodinu nezbytně potřeboval a musil se z nezbytné vlastní potřeby nechat využívat, nýbrž za účelem dalšího zcizení, by jimi obchodoval. Že Pavel R. kupoval boty, by jimi dále obchodoval, není sice v rozsudku zjištěno, než, ani kdyby se to dle obsahu některých míst ve spisech trestních předpokládalo, nejevil by se naříkaný výrok rozsudkový právně mylným. Stanově složky skutkové podstaty přímého předražování, nerozeznává totiž cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z. ani co do osoby prodávajícího (po případě vyměňujícího) ani co do osoby toho, od něhož cena zjevně přehnaná se požaduje nebo přijímá, je-li obchodníkem čili nic a nabývá-li kupující předmětu potřeby pro sebe nebo svou rodinu či za účelem dalšího zcizení. Že neuvedení této okolnosti není nahodilé a neúmyslné, patrně ze znění § 21, kde činěna je předpokladem použitelnosti tohoto ustanovení. Okolnost řečená pak nemá významu ani s hlediska té náležitosti skutkové podstaty § 20, jež záleží ve využitkování mimořádných poměrů válkou vyvolaných. Mimořádné poměry válkou vyvolané záleží po výtce jednak v nedostatku předmětů potřeby — ať již je skutečný nebo do jisté míry zjištěnými machinacemi majitelů zboží uměle vyvolán a udržován — a v neuspokojitelnosti nebo nedostatečné uspokojitelnosti poptávky po nich, — jež zase z části je zvýšena snahou opatřiti se zásobami nad míru bezprostřední potřeby; — jednak dílem v hospodářském, dílem